

www.manas.edu.kg

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети
Философия Бөлүмү
Курстун программасы

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
FLS-203	ИСЛАМ ФИЛОСОФИЯСЫ	İSLAM FELSEFESİ	3	3 + 0	3	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Док. Кишимжан Эшенкулова
Курстун мугалими	
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Кишимжан Эшенкулова
Аудитория	422
Курстун максаты	Сабакта Ислам философиясынын темалары, түшүнүктөрү жана тексттери жөнүндө студенттерге маалымат берилет. Болмуш, Теңир, таанып билүү, таанып билүүнүн негиздери, космология сыяктуу түшүнүктөрдүн философиядагы жана билимдеки орду каралат. Муну менен бирге Кинди, Фараби, Ибн Сина, Газали, Ибн Рүшд, Ибн Туфайл, Ибн Бажжа, Сухраварди, Ибн Араби, Молла Садр сыяктуу философтордун чыгармалары анализделет.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Bayrakdar, M., İslam Felsefesine Giriş, TDV Yayınları, 2003.	Китеп
2 Fahri, M., İslam Felsefesi Tarihi, Çev. K. Turhan, İstanbul: İklim Yay., 1992.	Китеп
3 Farabi, el-Medinetu'l-Fazıla, çev. N. Danışman, Ankara: MEB, 1990.	Китеп
4 Hay bin Yakzân, İbn Sina, İbn Tufeyl, çev. M. Ş. Yaltkaya, B. Reşid, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007.	Китеп
5 İbn Sina, Kitabı'ş-Şifa: Metafizik, İstanbul: Litera Yayıncılık, 2004.	Китеп
6 İslam Filozoflarından Felsefe Metinleri, haz. M. Kaya, İstanbul 2005.	Китеп
7 Kaya, M., İslam Felsefesi Tarihi, İstanbul 1996.	Китеп
8 Kindi, Felsefî Risaleler, haz. M. Kaya, İstanbul 2014.	Китеп
9 Suhrawardi, The Philosophy of Illumination, trans. by J. Walbridge, H. Ziai, Brigham Young University Press, 1999.	Китеп
10 Şerif, M. M., İslam Düşüncesi Tarihi, I-IV cilt, İstanbul 1990.	Китеп
11 Хайруллаев, М. М., Фараби: Эпоха и учение, Ташкент: Издательство "Узбекистан", 1975.	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Студенттердин Ислам философиясы жөнүндө кеңири маалыматтарга ээ болуулары, бул тармакта өз ой-пикирлерин айта ала турган жана дискуссияларга катыша ала турган даражада билимге ээ болуулары күтүлүүдө. Натыйжада бул сабакта студенттердин:
2	-Ислам философиясы жөнүндө кеңири маалыматка ээ болуулары;
3	-Ислам философиясынын философия тарыхындагы ордун;
4	-Философия менен дин арасындагы байланышты түшүнүүлөрү күтүлөт.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Ислам философиясына киришүү Теманын мазмуну: Ислам философиясы деген эмне? Аныктамасы, мааниси жана мазмуну. Философия тарыхында Ислам философиясынын орду кандай мааниге ээ? Адабияттар: Bayrakdar, 1-25; Şerif.

Курстун планы

2. Апта	Которуу иш-чаралары Теманын мазмуну: Философиянын Ислам цивилизациясына кирүүсүндө которуу иш-чараларынын мааниси. Батыш жана Чыгыш философиялык чыгармаларынын Арап тилине которулушу. Илимий борбор катары Байт-ул-Хикма жана Дар-ул-Хикмалардын ролу. Адабияттар: Bayraktar, 27-69; Fahri, 11-22.
3. Апта	Калам: Мутазила жана Ашария окуулары Теманын мазмуну: Диний жана саясий карама-каршылыктар, каламдын пайда болуусу, Мутазила жана Ашария агымдарынын Ислам тарыхында орду. Адабияттар: Fahri, 44-65.
4. Апта	Философиялык агымдар Теманын мазмуну: Кандай философиялык агымдар пайда болгон? Философиялык агымдардын өзгөчөлүктөрү жана маани-маңызы. Адабияттар: Bayraktar, 76-106.
5. Апта	Системалаштырылган философиянын пайда болушу: Перипатетик философия жана Кинди Теманын мазмуну: Кинди- алгачкы Ислам философу, Ислам философиясындагы орду. Киндинин философиялык ойлору. Адабияттар: Fahri, 67-87; Kaya, 1-30; Kindi, 126-177.
6. Апта	Фараби: «Мадинат-уль-фазила» Теманын мазмуну: Фарабинин космологиясы кандай өзгөчөлүктөргө ээ? Эманация кандай мааниге ээ? Космологиялык философиясы менен саясий философиясынын арасында кандай байланыш бар? Платондон эмнеси менен айырмаланып турат? Адабияттар: Fahri, 103-119; Farabi, Medinet'ul-Fazila; Kaya, 47-111; Хайруллаев.
7. Апта	Ибн Сина жана болмуш роблемасы Теманын мазмуну: Ибн Синанын философиясында болмуш проблемасы кандай чагылдырылган? Ма[н]а менен болумдун ортосунда кандай айырмачылыктар бар? Билимдин болмуш менен кандай байланышы бар? Адабияттар: Fahri, 133-141; Felsefe Metinleri, 279-298; Ibn Sina, Kitabu's-Şifa.
8. Апта	Ара сынак
9. Апта	Ибн Сина: Философия жана суфизм Теманын мазмуну: Ибн Синанын философиясында суфисттик көз караштардын орду. Платондук интеллектуализмдин таасири. Суфисттик билим философиялык жана логикалык билимден эмнеси менен айырмаланып турат? Адабияттар: Felsefe Metinleri, s. 325-334; Ibn Sina, Hayy b. Yakzân; Ibn Sina, el-İşârat.
10. Апта	Газзали жана анын критикасы Теманын мазмуну: Эмне үчүн Газзали перипатетик философторду катуу сынга алган? Кайсы темаларда сындайт? Газзалинин Ислам философиясындагы орду эмне? Адабияттар: Bayraktar, 209-230; Felsefe Metinleri, 357-402.
11. Апта	Андулуста Аристотелизм: Ибн Рушд Теманын мазмуну: Ибн Рушддун философиясы кандай өзгөчөлүктөргө ээ? Аристотелизм кандай мааниге ээ? Эмне үчүн Газзали менен Ибн Синаны сындаган? Ибн Рушддун дин жана философия боюнча ойлору. Адабияттар: Fahri, 243-263; Felsefe Metinleri, 461-493.
12. Апта	Ибн Туфайл, Ибн Бажжа жана Ибн Халдун Теманын мазмуну: Ибн Туфайлдин Хайй б. Яакзан чыгармасынын мааниси жана батыш философиясына болгон таасири. Ибн Бажжаны индивидуалист деп атоого мүмкүнбү? Ибн Халдундагы «коом илими» кандай мааниге ээ? Адабияттар: Fahri, 233-243; Felsefe Metinleri, 413-432; Ibn Tufeyl, Hayy b. Yakzân, İbn Haldun, Mukaddime.
13. Апта	Ишракия философиясы жана суфизм: Сухраварди жана Ибн Араби Теманын мазмуну: Сухравардинин философиясында иллюминациянын жана нурдун ролу эмне? Ибн Арабинин философиялык доктринасы жана вахдат-и вужууд түшүнүгү. Адабияттар: Fahri, 213-232; Felsefe Metinleri, 505-514; Suhrawardi.
14. Апта	Ишракия философиясы: Молла Садра Теманын мазмуну: Молла Садранын философиялык ойлору кандай мааниге ээ? «Трансендент акыл» деген эмне? Садранын космологиялык, онтологиялык жана эпистемологиялык ойлору. Адабияттар: Fahri, 274-282.
15. Апта	Заманбап Ислам философиясы Теманын мазмуну: Заманбап философияда Ислам философиясынын ролу эмне? 19-20-кылымдагы Мусулман философтордун ролу эмне? Модернизм жана экзистенциализм. Адабияттар: Fahri, 301-330.
16. Апта	Финал сынак

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	2	40	40
Финал сынагы	1	60	60